

V МІЖНАРОДНА НАУКОВО-МЕТОДИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ В УКРАЇНІ
ТЕРНОПІЛЬ 14-16 жовтня 2020 р

УДК 81.24 : 621.3

Олександр Вакуленко, Сергій Бабюк, Іван Сисак

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ТРАКТУВАННЯ ДЕЯКИХ СЛОВОСПОЛУЧЕНЬ ПРИ ПЕРЕКЛАДІ ТЕКСТІВ З ТЕХНІЧНИХ ДИСЦИПЛІН

Oleksandr Vakulenko, Serhii Babiuk, Ivan Sysak

Ternopil Ivan Pul'uj National Technical University, Ukraine

PECULIARITIES OF SOME PHRASES INTERPRETATION WHILE TRANSLATING TEXTS IN TECHNICAL DISCIPLINES

Переклад технічного україномовного тексту на іноземну мову (англійську) доволі часто супроводжується труднощами в доборі словосполучень, які були б зрозумілі іноземному студенту з його запасом англійських понять про даний предмет. До того ж, автор дуже часто спостерігав, що мережевий перекладач здійснює переклад з української мови на англійську через російську. Ще однією перешкодою для вдалого і швидкого перекладу є часте застосування складних слів в українській технічній мові. Необхідно також враховувати багатогранність кожної з мов, при якій практично всі слова можуть мати декілька змістових понять.

Так, при засвоєнні окремих розділів з дисципліни «Техніка високих напруг» [1] студент ознайомлюється з такими технічними пристроями і улаштуваннями на високовольтних лініях електропередач як «дугозагасний реактор», «кульовий розрядник», «глухе заземлення нейтралі». Прямий переклад першого словосполучення (*arc-reactor*) опускає основне функціональне призначення цього пристрою - гасіння дугових струмів короткого замикання. Зрозумілим для студента є смисловий вираз: *arc extinguishing reactor*. Друге словосполучення визначає один із типів розрядних проміжків для дослідження високовольтних імпульсів - «куля-куля». Прямий переклад дає підбірку слів: *bullet, balloon, ball*. Зрозумілим же для студентів є вираз: *electrode system of type «sparking balls»*. Нарешті, застосування останнього виразу зі словом «глухий» взагалі не є зрозумілим для теми з улаштування систем електропостачання. Прямий переклад дає словосполучення типу: *deaf grounding neutral* чи інші заміники, пов'язані зі слухом (*unvoiced, noteless, atonic*). В той же час студентам для даного вузла цілком зрозумілий вираз: *solidly grounded neutral*, який вказує на тип з'єднання нейтралі із землею (міцно, твердо (без проміжних елементів)).

Зустрічаються непорозуміння і в перекладах окремих понять математичних викладок даної дисципліни. Так, при описі потенціалів проводів ліній електропередач за допомогою рівнянь Максвелла застосовуються вирази з алгебраїчними доповненнями визначника матриці потенціальних коефіцієнтів.

Прямий переклад дає тотожне словосполучення: *algebraic supplement (addition)*, проте англomовний вислів даного математичного поняття такий: *cofactors (adjuncts) of determinant elements*.

Загально прийнято, що україномовна стилістика висловлювань часто використовує складно-підрядні речення та ще й в родовому відмінку. Переклад таких висловів вимагає додаткових зусиль, т. я. доводиться спрощувати речення, а також групувати і переставляти місцями слова для уникнення частого повторювання прийменника «*of*». Наприклад, кожний день на брифінгу Міністерства охорони здоров'я ми можемо бачити його англomовний переклад, в якому на три слова два цих прийменники.

Таким чином, переклад технічних текстів не може бути формалізовано поверхневим, а повинен супроводжуватися певним розумінням призначення, процесів та явищ, що якнайповніше характеризують об'єкт перекладу. В такому разі студент-іноземець також буде розуміти теоретичні чи практичні викладки даного предмету.

Література

1. Вакуленко О. High-voltage engineering equipment (Техніка високих напруг) [електронний ресурс] // Інституційний репозитарій Atutor (код дисципліни ID: 2845): офіційний сайт Тернопільського національного технічного університету ім. Івана Пулюя. – Тернопіль, 2015.

УДК 37.01

Тетяна Кужда, Наталія Юрик

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ДИСЦИПЛІН АНАЛІТИЧНОГО ХАРАКТЕРУ ІНОЗЕМНОЮ МОВОЮ

Tetiana Kuzhda, Natalia Yuryk

Ternopil Ivan Pul'uj National Technical University

THE FEATURES OF TEACHING ECONOMIC DISCIPLINES OF ANALYTICAL NATURE IN A FOREIGN LANGUAGE

При викладанні економічних дисциплін аналітичного характеру для іноземних студентів у Тернопільському національному технічному університеті імені Івана Пулюя можна виокремити певні особливості організації навчальної та навчально-методичної роботи, а також шляхи підвищення інтересу іноземних студентів до навчання, закріплення їхньої позитивної мотивації до навчання.